

26. března vzpomeneme 65. Výročí náletu na Prahu, při kterém zahynulo 62 občanů Satalic.

Zápis v satalické kronice:

O květné neděli 25. 3. 1945 od 12 do 13 hodin byl proveden na Satalice letecký nálet. Svazy amerických letadel v sedmi vlnách za sebou shazovaly zápalné a tříštivé pumy o váze 15 kg, svázané po šesti kusech. Bomby byly svrženy na háj, kde měli Němci ukryto větší množství částí nových letadel a na letadla rozmístěná z letiště, těsně okolo obce. Následky byly hrozné. Mnoho satalických občanů, nedůvěřovalo krytům. Hledalo útočiště ve volném poli a to se jim stalo osudným. Bylo 62 mrtvých, 60 těžce raněných a asi 40 lehce raněných. Mrtví byli přivázeni do kaple a ranění do budovy nynější školy. Všechny domy v obci byly poškozeny. Většina oken byla vytlučena, byly zničeny a poškozeny střechy, bylo zničeno elektrické vedení. Hořela továrna na barvy a laky a chlévy v Novákové statku. Po tomto náletu následovali skoro denně nálety tzv. hloubkařů, kteří ostřelovali rozmístěná letadla a lokomotivy.

Ze spisů Vojensko-letecké historické společnosti České Budějovice:

I v neděli 25. 3. 1945 byla obloha nad jižními Čechami plná spojeneckých letounů. Více než 650 letounů od 15. LA USAAF zaútočilo na cíle v českých zemích především na Prahu, kde byla bombardována továrna se zbrojní výrobou v Libni a letiště Kbely a Letňany. Dalším cílem bylo letiště a přilehlý výrobní závod v Chebu.

Na pražskou Libeň zaútočilo 138 bombardérů B-24 Liberator od 304. BW, bylo odhozeno 350t pum ráže 1000lb. Na kbelské letiště útočil 5. BW svými 160 letouny B-17 Flying Fortress, bylo odhozeno 350t pum. Na ten samý cíl zaútočil i 49. BW částí letounů B-24 Liberator, zbytek odhodil kvůli technické závadě na vedoucím letounu na náhradní cíl letiště Wels. Použity byly střepinové pumy na letouny zaparkované na letištní ploše. Letňanské letiště bylo cílem 99 letounů B-24 Liberator od 55. BW, použity byly dvacetilibrové fragmentové pumy (bylo shozeno 190 t bomb).

Libeňský závod byl zničen a na letištích bylo zničeno a poškozeno téměř 100 parkujících letounů. V přilehlém okolí cílů však bylo poškozeno či zničeno přes 450 domů a zahynulo nebo bylo zraněno více než 800 osob.

Poslední 47. BW(130 letounů B-24 Liberator) při náletu na Cheb a přilehlou leteckou

továrnu shodil 260t pum. Zničeno bylo letiště a přilehlá letecká továrna, zahynulo okolo 100 osob.

Pevně věříme, že se podařilo podstatně doplnit mozaiku událostí z konce druhé světové války. Je smutné, že tak blízko konci války došlo ke značným ztrátám na životech i k obrovským materiálním škodám. Takový však je každý válečný konflikt. Věřme, že tyto oběti napomohly ke zmenšení ztrát na frontě i ke zkrácení celého válečného konfliktu.

Poznámka na závěr: Mnozí historici posuzují nálety v březnu a dubnu na česká města jako zbytečné, vždyť již bylo rozhodnuto o konci války. Ale to víme teď my a po válce. Za války (dokud neskončila) nikdo nevěděl zda skončí v březnu nebo v září. Na tyto nálety by jsme se měli dívat očima tehdejších vojáků a vojenských plánovačů. Jak známo po bitvě je každý generál.

ing. Jiří Zabranský (brig .gen. vv.)

Jiří Šilha

Z archivu čs rozhlasu:

Co se Spojencům nedařilo prakticky celou válku při náletech na plzeňské Škodovy závody, se jim v březnovou neděli "podařilo" prakticky beze zbytku. Celkem bylo totiž v Libni a Vysočanech zničeno nebo vážně poškozeno 60 továrních objektů. V sutiny se proměnily Českomoravské strojírný (zcela zničeno tam bylo 171.500 metrů čtverečních ploch dílen), Českomoravská Kolben - Daněk, Vysočanská mlékárna, hlavní sklady firmy Julius Meinl, mostárna a továrna na stroje bratří Prášilů, Ottova chemická továrna, libeňský lihovar, parní mlýny Františka Odkolka, továrna na celuloidové zboží a další továrny. Zatímco materiální škody byly enormní, větším ztrátám na lidských životech zabránil jen fakt, že si Američané pro svůj nálet vybrali neděli, kdy se v továrnách nepracovalo naplno. I tak ale bylo v Libni, Vysočanech, Střížkově, Proseku a Hloubětíně přes 250 mrtvých a téměř 500 raněných. Krutou daň si americké bomby vybraly také mezi obyvateli obcí, které v roce 1945 ještě ležely za hranicemi Prahy. V Letňanech, Satalicích, Kbelích a Čakovicích bylo usmrceno 196 osob a dalších 750 jich utrpělo zranění.

Na dokreslení událostí převzato z internetového příspěvku od b24polna:

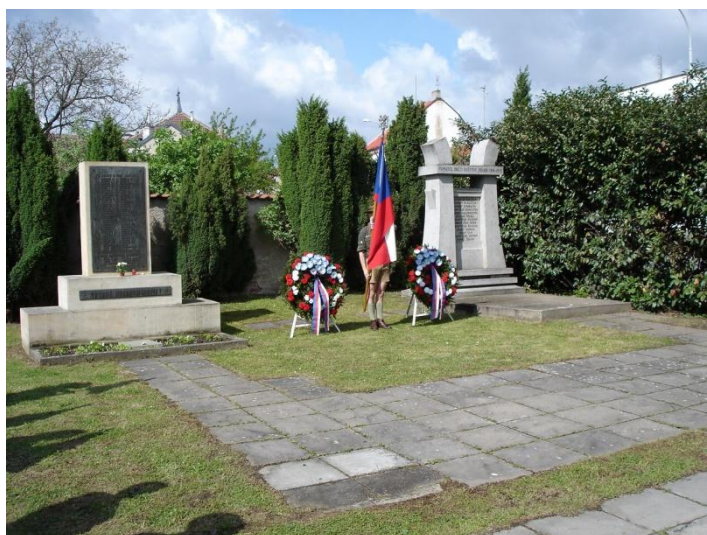
Hvězda proti hvězdě - Havlíčkovobrodsko

V neděli 25. března 1945 došlo v souvislosti s náletem americké 15. letecké armády na Prahu k tragické události. Doprovodné stíhačky P-51 Mustang od 31. FG se nejprve ve 12. 25 dostaly v prostoru mezi Olomoucí a Prostějovem do ostrého boje se skupinou Fw 190F-8

a F-9 od bitevní skupiny I. /SG 4. Výsledkem bylo šest sestřelených Fw 190 bez vlastních ztrát, přičemž všech šest německých pilotů zahynulo. O čtvrt hodiny později, tedy ve 12.40, se však ke stíhačům 31. FG přiblížil sovětský fotoprůzkumný letoun Petljakov Pe-2R.

V obci Olešná (okr. Havlíčkův Brod) pozoroval mohutné americké bombardovací svazy letící pod ochranou doprovodných stíhaček na severozápad Josef Bárta, když se najednou ze směru od Ledče nad Sázavou přiblížilo dvoumotorové letadlo. Jeden z pilotů P-51 s ním zahájil letecký boj, který trval jen krátce: „Američan vypálil na domnělého nepřítele pět až šest ran a z toho se vyvalil hustý černý dým. Zasažený letoun letěl dál směrem na Kožlí, kde dopadl.“ Jeden z letců se ještě pokusil zasažený letoun opustit, ale padák se mu zachytil za ocasní plochy a táhnul ho k zemi. Letadlo potom spadlo na pole u obce Kožlí v prostoru místně zvaném Kozí hrby. Útočícím americkým stíhačem byl pilot P-51D Capt. William J. Dillard od 308. squadrony 31. FG, který sovětský Pe-2 považoval za tvarově podobný Messerschmitt Bf 110. Jeho nepozornost měla tragické následky, protože v sestřeleném letadle zahynuli tři sovětské letci.

Každoročně probíhá u pomníků obětem První i Druhé světové války z řad satských občanů vzpomínková akce.

Ještě v březnu 2007 se při výkopových pracích na zahradě v ulici K Rokli našla část letecké pumy.

Miloš Koděra